

ای چارده ساله قره‌العین...

مرتضی مجدفر

بله، به حول و قوه‌ی الهی و با همراهی شما خوانندگان گرامی و البته تلاش ناچیز ما دست‌اندرکاران، مجله به سن پختگی رسیده است. قره‌العین، خنکی یا آرامش چشم معنی می‌دهد و به قول امروزی‌ها می‌توان آن را «نور چشمی عزیز!» نیز نام داد. مجله‌ی رشد آموزش ابتدایی، به چارده رسیده و دوران سرکشی کودکی را ظاهراً باید کنار بگذارد؛ هر چند ما معتقدیم، حتماً اگر به چهل و یا هشتاد سالگی هم رسیدیم، باید کودک درون و دوران کودکی را زنده نگه داریم. اکنون، وقت هنر و سرفرازی است و رشد آموزش ابتدایی، به شما خوانندگان محترم قول می‌دهد که فرزند خصال خویشتن باشد.

با اظهار امیدواری از این که در سال جدید تحصیلی و در دوره‌ی چهاردهم انتشار مجله، مصداق خوبی برای نصیحت‌های نظامی به فرزند ۱۴ ساله‌اش باشیم، با تبریک به مناسبت آغاز سال تحصیلی جدید و حلول بهار تعلیم و تربیت، نخستین یادداشت سردبیر در اولین شماره‌ی این دوره را که به بیان برنامه‌های مجله در سال تحصیلی ۹۰-۸۹ اختصاص دارد، حضورتان تقدیم می‌کنیم. شما می‌توانید بر اساس سرفصل‌های معرفی شده در این یادداشت، مطالب و نوشته‌های مورد نظر خودتان را به دفتر مجله ارسال کنید.

برای تدوین برنامه‌ی سالانه مجله‌ی رشد آموزش ابتدایی در سال جدید، اصول زیر به طور کلی و جزئی مدنظر قرار گرفته‌اند:

- توجه به مفاد طرح اهداف و راهبردهای مجلات رشد (مصوب شورای هماهنگی علمی سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی).
- رویکرد فرهنگی - تربیتی سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی.

- هویت ایرانی - اسلامی و توجه به میراث فرهنگی کشورمان.

- ایجاد موج برای تحول آفرینی در جامعه‌ی

آموزشی با تأکید بر:

- طرح مباحث تحولی در مجله مانند تحولات برنامه‌های درسی، اسناد ملی و بالادستی آموزش و پرورش، تغییر و تحولات ساختاری و محتوایی در نظام آموزشی و ..
- طرح موفقیت‌ها و تجربه‌های آموزگاران ایرانی با درج تجربه‌ها،

سلامی دوباره بعد از پنج ماه دوری. از اول اردیبهشت ۸۹ که با شماره‌ی ۸ مهمان شما بودیم، تا اکنون که بار دیگر در مهرماه ۸۹ خدمتتان رسیده‌ایم، درست پنج ماه می‌گذرد. اگر همین اول کار، از تیتربندی ادبی سرمقاله تعجب کرده‌اید، باید بگوییم اتفاقی نیفتاده است و این مصراع از شعر معروف **نظامی** بزرگ را به این منظور وام گرفته‌ایم که امسال مجله در چهاردهمین سال انتشار خود قرار گرفته است:

ای چارده ساله قره‌العین

بالغ نظر علوم کونین

آن روز که هفت‌ساله بودی

چون گل به چمن حواله بودی

و اکنون که به چارده رسیدی

چون سرو بر اوج سرکشیدی

غافل منشین، نه وقت بازی است

وقت هنر است و سرفرازی است

چون شیر به خود سپه‌شکن باش

فرزند خصال خویشتن باش

خاطرات و نکته‌های تربیتی مدنظر آنان در مجله.

● طرح پژوهش‌های تربیتی تحول‌آفرین با درج پژوهش‌های تجربی معلمان و پژوهش‌های علمی - کاربردی استادان و پژوهشگران در مجله.

● طرح مباحث مرتبط با پیشرفت و عدالت با تأکید گسترده بر عوامل ایجاد موفقیت در موقعیت‌های خاص آموزشی (کلاس‌های چندپایه، عشایری، مناطق محروم و...).

● طرح مباحث تحولی در نظام آموزش و پرورش کشور، با هدف ارتقای کیفی آن بر اساس نیازها و اولویت‌های کشور در سه حوزه‌ی دانش، مهارت و تربیت.

● انتشار مطالبی تحلیلی که در زمینه‌ی نقد دلسوزانه آموزش و پرورش ابتدایی ارائه‌ی طریق دهد.

همچنین، در طراحی برنامه‌های سالانه‌ی مجله‌ی رشد آموزش ابتدایی در سال تحصیلی ۹۰ - ۱۳۸۹، توجه به چند نکته جدی گرفته شده است:

- استمرار مشارکت مخاطبان مجله در تولید محتوا با اختصاص بخش قابل توجهی از مجله به آثار آن‌ها (پس از بررسی، اصلاح و تکمیل نوشته‌ها).

- ایجاد ارتباط جدی بین آموزگاران (مخاطبان مجله‌ی رشد آموزش ابتدایی) و دانش‌آموزان (مخاطبان سه مجله‌ی دانش آموزی کودک، نوآموز و دانش‌آموز) از طریق مجله، با درج سلسله مطالبی در آشنا ساختن مخاطبان با سردبیران مجلات دانش‌آموزی و اهداف و برنامه‌های مجله‌ی هر یک و چگونگی بهره‌گیری از این مجلات در کلاس‌های درس.

- توجه به پژوهش‌های معلمی و دانش‌آموزی با گشایش بخشی در مجله در این ارتباط.

- ایجاد ارتباط جدی بین آموزگاران و گروه‌های برنامه‌ریزی درسی ابتدایی سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی، با گشایش بخشی در مجله تحت عنوان «چه خبر؟» با قالب نوشتاری «خبر».

- استمرار مسابقه‌ی «تلنگری برای تفکر» که در دوره‌ی سال تحصیلی ۸۹ - ۱۳۸۸ با استقبال خوب مخاطبان روبه‌رو شد.

بر این اساس، مجله در دوره‌ی چهاردهم خود، دارای سرفصل‌های زیر خواهد بود:

● **یادداشت سردبیر:** به قلم سردبیر، یکی از اعضای شورای سردبیری و یا افراد مهمان.

● **برنامه‌ی درسی دوره‌ی ابتدایی:** سلسله مطالبی در ارتباط با برنامه‌های درسی ابتدایی در محورهای آموزشی علوم، جغرافیا، تاریخ،

علوم اجتماعی، ریاضیات، زبان‌آموزی، تعلیم و تربیت دینی، و آمادگی جسمانی و آموزش هنر. این مطالب با نظر کارشناسی گروه ابتدایی دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی آماده خواهد شد.

● **تعلیم و تربیت یا آموزش:** مباحث کلان تعلیم و تربیت با تأکید بر آموزش ابتدایی که جنبه‌ی عمومی دارد و در سرفصل دروس قرار نمی‌گیرد (مانند ارزش‌یابی، طراحی آموزشی، فناوری آموزشی، برنامه‌ریزی درسی و آموزشی، تحلیل آموزشی، کنترل کیفیت آموزشی، روان‌شناسی آموزشگاهی و راهبردهای یاددهی - یادگیری)، از جمله مباحث این بخش خواهد بود. موضوعات فرهنگی و پرورشی مرتبط با دانش‌آموزان و آموزگاران و ریشه‌های تربیتی هم در این سرفصل بررسی می‌شود. طرح نظریه‌ها و نقد نظریه‌ها در حد اجمال هم از دیگر مباحث این سرفصل خواهد بود.

● **پژوهش‌های دانش‌آموزی و آموزگاران:** در این فصل، در هر هشت شماره، به قلم دکتر **لیلا سلیقه‌دار**، مطالبی را درباره‌ی پرورش مهارت‌های پژوهشی آموزگاران منتشر خواهیم کرد.

● **لبخندهای کلاسی:** این سرفصل، به بیان خاطره‌های شیرین و طنز آموزگاران اختصاص دارد که در حین کار با دانش‌آموزان با آن‌ها روبه‌رو می‌شوند.

● **عکس‌های یادگاری، حرف‌های یادگاری:** از بخش‌های غیردائم مجله که در آن عکس‌های جالب، دارای پیام و بسیار دیدنی آموزگاران از رویدادهای تعلیم و تربیتی و نیز نوشته‌ها و جملاتی را که از لحاظ تربیتی، بار معنوی و عاطفی خاصی دارند، درج می‌کنیم.

● **با مجله‌های دانش‌آموزی رشد:** در این فصل، به دنبال ایجاد ارتباط بین مخاطبان سه مجله‌ی دانش‌آموزی دوره‌ی ابتدایی (کودک، نوآموز و دانش‌آموز) با مخاطبان مجله‌ی رشد آموزش ابتدایی هستیم. مطالب این سرفصل غیردائمی، به قلم شکوه تقدیسیان و نیز آموزگاران که تجربه‌های خود را ارسال می‌کنند، تدوین خواهد شد.

● **باز باران با ترانه:** از بخش‌های غیردائم مجله که در آن به دنبال طرح مسائل مرتبط با شعر کودک و ارائه‌ی نمونه‌هایی از اشعار قابل استفاده توسط آموزگاران در فرایند یاددهی - یادگیری هستیم.

● **تجربه‌های مشترک:** استفاده از تجربه‌های آموزگاران سایر کشورها در قالب ترجمه‌ی تجربه‌ها و مطالب گوناگون در این بخش پی گرفته می‌شود.

● **زیر سقف آسمان:** در این فصل و در هشت شماره، دکتر **رخساره فضلی**، موضوع مهم کلاس‌های چندپایه را با نگاهی به تجربه‌های جهانی و با بخش‌های متنوع، بار دیگر مرور خواهد کرد. مؤلف محترم برای مشارکت آموزگاران در تدوین مطالب نیز، تمهیداتی